

ШАНОВНІ ЧЛЕНИ ПРОФСПІЛКИ! З ДНЕМ ПРАЦІВНИКІВ МОРСЬКОГО ТА РІЧКОВОГО ФЛОТУ!

Ви, моряки та портовики, знаходитеся на передовій цього невидимого фронту. Ви щодня ризикуєте своїм життям, працюючи в умовах небезпеки, щоб підтримувати економіку країни та забезпечувати її зв'язок зі світом. Ваша відданість і мужність заслуговують найвищої поваги та підтримки.

Профспілка робітників морського транспорту України щиро вітає вас з Днем працівників морського та річкового флоту! Це свято є важливим визнанням вашої відданості, професіоналізму та важливої ролі, яку ви відіграєте в нашому суспільстві. Цей день є ще однією можливістю нагадати всім про вашу роботу, про ваш внесок у розвиток нашої держави та її морської галузі.

Робота в галузі, з якою поєднано ваш життєвий шлях, — відповідальна, важка і надзвичайно важлива для нашої країни. Кожен день, працюючи на судах, в портах та інших пов'язаних із морем та річками сферах, ви сприяєте розвитку нашої економіки, забезпечуючи стабільність та добробут нашої держави.

Висловлюємо глибоку шану і подяку всім, хто продовжує працювати у такі важкі для всіх часи. Попри всі виклики та труднощі, ви залишаєтеся вірними своїй професії, демонструючи мужність і професіоналізм.

Третій рік йде відтоді, як повномасштабна війна безжалюбно охопила нашу землю, заподіявши страждання кожному українцю. Війна завдала удару по українським морякам, позбавивши їх можливості виїжджати за кордон для роботи на іноземних судах. Тисячі моряків, які звикли приносити стабільний дохід своїм родинам, тепер змушені залишатися вдома, не маючи

змоги забезпечити свої сім'ї. Багато хто з них виявилися у важкому фінансовому становищі, не знаючи, як вижити в умовах безробіття.

Інші моряки, навпаки, змушені залишатися за кордоном, щоб мати можливість працювати. Ці люди жертвують найбільшим — можливістю бачити своїх рідних. Вони пропускають важливі моменти життя своїх дітей, не можуть підтримати близьких у важкі хвилини. Їхні серця розриваються від болю та туги за домом, але вони знають, що їхня робота — це єдина надія на виживання для їхніх сімей.

Портова інфраструктура України зазнає колосальних руйнувань. Порти знаходяться під постійними обстрілами з боку росії. Це не лише економічний удар, а й величезна трагедія для всього морського співтовариства.

Ви, моряки та портовики, знаходитеся на передовій цього невидимого фронту. Ви щодня ризикуєте своїм життям, працюючи в умовах небезпеки, щоб підтримувати економіку країни та забезпечувати її зв'язок зі світом. Ваша відданість і мужність заслуговують найвищої поваги та підтримки.

Нехай незгоди роблять нас сильнішими, а наша єдність, згуртованість, плідна праця і добрі справи у теперішні складні часи стануть основою світлого майбутнього України. Ви є осно-

вою нашої морської спільноти, і саме завдяки вашій праці та відданості ми можемо сподіватися на краще завтра. Ваші зусилля не залишаються непоміченими — вони є важливими для всієї нашої країни.

Міцного здоров'я, злагоди й добробуту всім вам та вашим родинам! Нехай ваше життя буде наповнене миром, радістю та задоволенням від виконаної роботи. Пам'ятайте, що ми завжди поруч, готові підтримати вас у будь-який момент. Ваша праця є невід'ємною частиною нашого спільного успіху та процвітання.

Профспілка робітників морського транспорту України постійно працює над тим, щоб забезпечити вам всі необхідні умови для вашої роботи та розвитку. Ми прагнемо створити сприятливі умови для вашої праці, забезпечити соціальні гарантії та підтримку, а також створити можливості для вашого професійного зростання та розвитку.

Разом ми — сила! Разом — до Перемоги! Зі святом, шановні працівники морського та річкового флоту!

З повагою, Олег Григорюк,

Голова Профспілки робітників морського транспорту України, Амбасадор доброї волі ІМО, Віце-президент IFSMA

ПРМТУ У ПАРЛАМЕНТІ РУМУНІЇ

Олег Григорюк, Голова Профспілки робітників морського транспорту України (ПРМТУ), виступив у парламенті Румунії в Бухаресті, де відбулося засідання Комітету моряків Східної, Центральної Європи та Норвегії (SCOCEEN).

В заході традиційно беруть участь представники профспілок регіону, а також Норвезька асоціація судновласників (NSA) та норвезькі профспілки. В цьому році виповнилося 30 років з моменту заснування комітету, метою якого є продуктивний соціальний діалог між роботодавцями та профспілками.

Норвезькі судновласники залишаються одними з ключових роботодавців для великої кількості моряків Східної та Центральної Європи, адже саме Норвегія займає п'яту позицію серед найбільших судноплавних націй. Згідно звіту Пала Тангена, голови переговорної групи Норвезької асоціації судновласників, першу четвірку складають: Китай, Греція, США та Японія. Так, NSA налічує 1 585 суден під прапором міжнародного норвезького реєстру та «зручними» прапорами та надає понад 5 500 якісних робочих місць морякам з країн Східної та Центральної Європи.

ПРМТУ представляє інтереси українських моряків, які працюють на судах норвезьких судновласників, що входять до NSA, у Комітеті — з 2002 року, і сьогодні, попри ситуацію, що склалася в нашій країні, українські моряки продовжують займати другу позицію за кількістю зайнятих робочих місць на судах компаній, які входять в NSA.

Кожна профспілка мала змогу надати доповідь про поточну ситуацію в галузі у своїй країні, а Норвезька асоціація судновласників презентувала огляд морського ринку за 2024 рік.

Так, Пал Танген підкреслив, що більшість судноплавних компаній, які входять в Асоціацію, як і раніше, переважно представляють офшорні судна, LNG та LPG газозови та танкери, що відображає загальну специфіку норвезького судноплавства. Разом з тим, ще 115 суден та бурових установок було замовлено судноплавними компаніями, та очікується, що дві треті з них будуть спущені на воду протягом наступних двох років. Це дає надію на зростання кількості робочих місць для українських моряків. Також Асоціація звітувала про вплив війни проти України

на судноплавну галузь Норвегії. Найбільші негативні наслідки відчуваються на судах далекого плавання, але попри все, ситуація контролювана, і українські моряки залишаються затребуваними та пріоритетними для норвезьких компаній.

Варто підкреслити, що представники NSA взяли участь в Українському морському форумі, який був організований ПРМТУ за підтримки ITF напередодні в Лондоні.

«Українські моряки завжди відігравали важливу роль у світовій судноплавній галузі, і ми раді, що Норвезька асоціація судновласників та норвезькі профспілки залишаються нашими надійними партнерами. Наша місія — забезпечити найкращі умови праці та справедливий винагороду для наших членів. Я вірю, що завдяки спільним зусиллям ми зможемо досягти ще більших успіхів у майбутньому. Дякую за вашу підтримку українських моряків у ці важкі часи. Разом ми здатні подолати всі труднощі та забезпечити світле майбутнє для наших моряків та їхніх родин», — підкреслив Олег Григорюк, Голова ПРМТУ, на засіданні SCOCEEN у парламенті Румунії.

«Українські моряки завжди відігравали важливу роль у світовій судноплавній галузі, і ми раді, що Норвезька асоціація судновласників та норвезькі профспілки залишаються нашими надійними партнерами. Наша місія — забезпечити найкращі умови праці та справедливий винагороду для наших членів. Я вірю, що завдяки спільним зусиллям ми зможемо досягти ще більших успіхів у майбутньому. Дякую за вашу підтримку українських моряків у ці важкі часи. Разом ми здатні подолати всі труднощі та забезпечити світле майбутнє для наших моряків та їхніх родин», — підкреслив Олег Григорюк, Голова ПРМТУ, на засіданні SCOCEEN у парламенті Румунії.

КОНФЕРЕНЦІЯ ФЕДЕРАЦІЇ ПРОФЕСІЙНИХ СПІЛОК ТРАНСПОРТНИКІВ УКРАЇНИ

Голова Профспілки робітників морського транспорту України (ПРМТУ) Олег Григорюк представив Профспілку на конференції Федерації профспілок транспортників України (ФПТУ), яка об'єднує працівників залізничної, морської, автомобільної та авіаційної сфер.

За запрошенням ПРМТУ, в роботі конференції ФПТУ особисту участь взяв іноземний гість, наш добрий друг — Крістер Норфалл, координатор Північної Федерації транспортників (Nordic Transport Workers' Federation, NTF). Робота міжнародного об'єднання спрямована на захист працівників залізниць та підприємств морського транспорту й інфраструктури, моряків, цивільної авіації, автомобільного транспорту, громадського транспорту, складів і логістики.

Заслухано звіт про роботу ФПТУ за часи повномасштабної війни. Ухвалено важливі рішення і напрацьовано подальші кроки, спрямовані на новий рівень співпраці з Міністерством інфраструктури України.

Робота ФПТУ буде зосереджена зокрема на:

- євроінтеграційній орієнтованості та зміцненню зв'язків з міжнародними профоб'єднаннями;

- залученні до роботи молодих активістів молодіжних організацій;

- відстоюванні рівних прав та можливостей для жінок;

- опрацюванні проекту нового Трудового кодексу, законопроекту «Про внесення змін до Закону України «Про статус ветеранів війни, гарантії їх соціального захисту», який був напрацьований профспілками; внесенні змін до Закону України «Про організацію трудових відносин в умовах воєнного стану» від 15.03.2022 № 2136-IX тощо;

- підтримці ініціативи профспілок щодо визнання неконституційними окремих положень Закону «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо впорядкування надання та використання відпусток...»;

- роботі над законопроектом про мінімальну зарплату та ін.

Досвід міжнародної спільноти — Міжнародної і Європейської федерації транспортників — визначено важливим орієнтиром у роботі ФПТУ.

Значна кількість молодіжних профактивістів і специфічні для молоді проблеми зумовили необхідність відшукувати та формувати нові підходи й методи взаємодії. Тому запропоновано побудувати у ФПТУ молодіжний рух, який представлятиме Молодіжна рада ФПТУ.

Нагадаємо, що керівники членських організацій ФПТУ представляють інтереси членів свої профорганізації у Національній тристоронній соціально-економічній раді, Спільному представницькому органі репрезентативних всеукраїнських об'єднань профспілок на національному рівні та їхніх робочих органах, а також у державних органах соціального страхування.

Очолює Федерацію профспілок транспортників України Голова Профспілки залізничників і транспортних будівельників України Олексій Семерунь, першим заступником обрано Голову Профспілки робітників морського транспорту України Олега Григорюка, заступником — президента всеукраїнської профспілки «Федерація профспілок авіапрацівників радіолокації, радіонавігації і зв'язку України» Олексія Смольського. Рада ФПТУ та її президія працюють в оновленому складі.

Робота ФПТУ буде зосереджена зокрема на:

- євроінтеграційній орієнтованості та зміцненню зв'язків з міжнародними профоб'єднаннями;
- залученні до роботи молодих активістів молодіжних організацій;
- відстоюванні рівних прав та можливостей для жінок;
- опрацюванні проекту нового Трудового кодексу, законопроекту «Про внесення змін до Закону України «Про статус ветеранів війни, гарантії їх соціального захисту», який був напрацьований профспілками; внесенні змін до Закону України «Про організацію трудових відносин в умовах воєнного стану» від 15.03.2022 № 2136-IX тощо;
- підтримці ініціативи профспілок щодо визнання неконституційними окремих положень Закону «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо впорядкування надання та використання відпусток...»;
- роботі над законопроектом про мінімальну зарплату та ін.

СОЛІДАРНА ПІДТРИМКА НАДИХАЄ НА НОВІ ЗВЕРШЕННЯ

Північна Федерація транспортників (NTF) неодноразово висловлювала свою солідарність нашій країні та її громадянам. Її координатор Крістер Норфалл вже вдруге відвідує Україну – і обидва рази під час війни.

Крістер Норфалл разом із Головою Профспілки робітників морського транспорту України Олегом Григорюком зустрілися в Одесі в Морському юніон центрі з головами первинних профспілкових організацій ПРМТУ.

Під час зустрічі вони обговорювали поточні виклики, з якими стикаються члени ПРМТУ, та

шляхи захисту їхніх прав у цей непростий час.

Крістер з перших днів війни в Україні є активним волонтером, допомагає нашим військовим, медійно висвітлює проблеми українців, щоб якнайбільше небайдужих людей по всьому світу могли приєднатися до підтримки громадян нашої країни у їхній боротьбі за свободу та незалежність.

Тому особливий інтерес Крістера Норфалла викликали розповіді про те, як первинні організації ПРМТУ в умовах війни підтримують працівників морського транспорту, забезпе-

чуючи їх необхідними ресурсами та допомогою. Він підкреслив важливість міжнародної солідарності та співпраці у ці складні часи.

Олег Григорюк від імені членів ПРМТУ подякував Крістеру Норфаллу та всім, хто сьогодні вірить в Україну та допомагає наближати нашу неминучу Перемогу: «У ці складні часи допомога від міжнародних партнерів має надзвичайно велике значення для нас. Спільними зусиллями ми зможемо подолати всі виклики та створити краще майбутнє для працівників морського транспорту України та всієї країни».

ВІД ДОСВІДУ ДО УСПІХУ: ЗУСТРІЧ ІЗ ПРОФСПІЛКОВИМИ ЛІДЕРАМИ

Представники Молодіжних рад двох великих транспортних профспілок — Профспілки робітників морського транспорту України та Профспілка залізничників і транспортних будівельників України – мали унікальну можливість зустрітися та поспілкуватися з Головою ПРМТУ, Амбасадором доброї волі ІМО Олегом Григорюком та координатором Північної Федерації транспортників (NTF) Крістером Норфаллом.

Олег Григорюк та Крістер Норфалл поділилися своїми історіями успіху в кар'єрі, розповіли про складнощі та виклики, з якими стикалися, та про те, як вони їх долали.

«Ваше майбутнє у ваших руках. Не бійтеся ставити перед собою амбітні цілі та працювати над їх досягненням. Морська кар'єра – це не лише робота, а й стиль життя, який потребує відданості та постійного самовдосконалення», – звернувся до молоді Олег Григорюк.

Крістер Норфалл додав: «Морська індустрія надає унікальні можливості для професійного та особистісного зростання. Важливо бути готовими до змін та не боятися виходити із зони комфорту. Вчіться, розвивайтеся і будьте відкриті до нових знань та досвіду».

Учасники зустрічі активно ставили питання, цікавилися кар'єрними перспективами, досвідом роботи у профспілковому русі.

Ця зустріч стала яскравим прикладом того, як важливо підтримувати зв'язок між поколіннями морських професіоналів, ділитися досвідом та надихати один одного на нові звершення.

ПРМТУ продовжує працювати над створенням сприятливих умов для професійного зростання та розвитку своїх членів, надаючи їм усі необхідні ресурси та підтримку.

Крістер Норфалл додав: «Морська індустрія надає унікальні можливості для професійного та особистісного зростання. Важливо бути готовими до змін та не боятися виходити із зони комфорту. Вчіться, розвивайтеся і будьте відкриті до нових знань та досвіду».

«ВАШЕ МАЙБУТНЄ У ВАШИХ РУКАХ. НЕ БІЙТЕСЯ СТАВИТИ ПЕРЕД СОБОЮ АМБІТНІ ЦІЛІ ТА ПРАЦЮВАТИ НАД ЇХ ДОСЯГНЕННЯМ. МОРЬСЬКА КАР'ЄРА — ЦЕ НЕ ЛИШЕ РОБОТА, А Й СТИЛЬ ЖИТТЯ, ЯКИЙ ПОТРЕБУЄ ВІДДАНОСТІ ТА ПОСТІЙНОГО САМОВДОСКОНАЛЕННЯ», — ЗВЕРНУВСЯ ДО МОЛОДІ ОЛЕГ ГРИГОРЮК.

ПОНАД 100 АВТОМОБІЛІВ ДЛЯ ЗСУ ВІД NTF

Міжнародна підтримка партнерів та друзів ПРМТУ не обмежується лише словами солідарності, а виявляється в конкретних діях, спрямованих на допомогу українському народу в найскладніші моменти нашої історії. Так, наприклад, вже на самому початку війни Крістер Норфалл, координатор Північної Федерації транспортників (NTF), дав притулок у своєму власному будинку сім'ї біженців з України.

Разом з тим, за його ініціативою були організовані масштабні збори коштів на

придбання автотранспорту для Збройних Сил України. Завдяки цьому важливому проєкту, волонтери зі Швеції вже передали нашим воїнам понад сто автомобілів. Ці транспортні засоби доставляються переважно на передову – до Херсонського, Харківського та Донецького напрямків, де вони відіграють ключову роль у забезпеченні мобільності та ефективності наших захисників.

Одну з машин для підрозділу ВМС ЗСУ Крістер передав особисто під час свого візиту в Україну та до ПРМТУ.

Ця допомога підкреслює важливість міжнародної співпраці у боротьбі за свободу та незалежність нашої країни. Волонтерська діяльність Крістера Норфалла та NTF є яскравим прикладом того, як небайдужі люди з різних куточків світу можуть об'єднуватися заради спільної мети – допомогти Україні в її боротьбі за мирне та незалежне майбутнє.

Підтримка, яку ми отримуємо від міжнародних партнерів, є надзвичайно важливою. Вона не лише забезпечує нас необхідними ресурсами, але й дає нам відчуття, що ми не самі у цій боротьбі.

ПІДТРИМКА У МІЖНАРОДНИЙ ДЕНЬ МОРЯКА

До Міжнародного дня моряка Профспілка робітників морського транспорту України (ПРМТУ) за підтримки брата шведської профспілки SEKO організувала масштабну акцію для своїх спілчан. Цей захід став важливим проявом солідарності та підтримки, який підкреслив значущість кожного моряка та його внесок у розвиток морської галузі України.

В Одесі та Ізмаїлі моряки із сім'ями особисто отримали продуктові набори. Така підтримка особливо цінна в умовах нинішньої ситуації, коли багато моряків стикаються з фінансовими труднощами через війну та економічну нестабільність. Для тих, хто пе-

ребує в інших регіонах України, було організовано адресну доставку. Це дозволило забезпечити допомогу навіть тим, хто не міг приїхати особисто, та гарантувало, що жоден моряк не залишиться без підтримки.

«Ми завжди поруч з нашими моряками, незалежно від обставин, в яких вони опинилися. Цей день – ще одна можливість висловити нашу вдячність за їхню важку працю та відданість професії. ПРМТУ залишається вірною своїм принципам та продовжує працювати над розширенням підтримки для всіх українських моряків», – зазначив Олег Григорюк, Голова ПРМТУ. Він також наголосив, що підтримка моряків є пріорите-

том для ПРМТУ, особливо у складні часи. «Наша Профспілка завжди стоїть на боці своїх членів, допомагаючи їм справлятися з викликами та труднощами. Ми впевнені, що наша згуртованість та солідарність допоможуть подолати всі труднощі та забезпечити краще майбутнє для всіх моряків України», – додав Олег Григорюк.

Такі заходи, як ця акція, є свідченням того, що спільні зусилля та підтримка можуть подолати будь-які труднощі. ПРМТУ разом зі своїми партнерами продовжує працювати над створенням кращих умов для моряків, забезпечуючи їм надійну підтримку та допомогу у будь-яких життєвих ситуаціях.

ТУРБОТА ПРО МОРСЬКИХ ВЕТЕРАНІВ У ВАЖКІ ЧАСИ

До Дня працівників морського та річкового флоту, яке у нашій країні традиційно відзначають в першу неділю липня, Благодійний фонд «МОРТРАНС» за підтримки Профспілки робітників морського транспорту України, шведських партнерів SEKO та Stockholm Hotel Foundation підготували продуктові набори для колишніх моряків, які все своє життя присвятили морю, і багато з них через вік чи стан здоров'я нещодавно змушені були покинути борти своїх суден.

З 1 липня працівники БФ «МОРТРАНС» розвезли продукти харчування по домівках бенефіціарів. Це не просто подарунки, а

продукти першої необхідності: крупи, тушонка, олія, борошно, цукор, печиво та інші необхідні товари. Такі набори допоможуть забезпечити наших колишніх моряків всім необхідним на певний час і дати їм відчуття підтримки і турботи.

«Ці люди, які віддали багато років своєму професійному обов'язку, з радістю і вдячністю приймають нашу допомогу. Вони зустрічають нас з теплом та посмішками, висловлюючи щирі слова вдячності за підтримку в цей складний для всіх час. Ми впевнені, що зараз, під час війни, важливо знаходити можливість робити добро і підтримувати тих, хто цього потре-

бує. Кожен день ми працюємо на благо наших бенефіціарів, щоб вони відчували нашу турботу і не залишалися наодинці зі своїми проблемами», – кажуть працівники Фонду.

Акція до Дня працівників морського та річкового флоту – це наш спосіб віддати шану тим, хто все своє життя присвятив морській справі, і показати, що ми пам'ятаємо та цінуємо їхні заслуги. Ми будемо продовжувати працювати над тим, щоб допомога доходила до кожного, хто її потребує, адже турбота і підтримка – це найменше, що ми можемо зробити для тих, хто присвятив своє життя роботі в морі.

ETC-2024 ДО 80-РІЧНОГО ЮВІЛЕЮ НУ «ОДЕСЬКА МОРСЬКА АКАДЕМІЯ»

6-7 червня 2024 року в Національному університеті «Одеська морська академія» (НУОМА) відбувся IX Міжнародний форум «Освіта, практична підготовка та працевлаштування моряків – 2024», який цього року був приурочений до 80-річного ювілею НУОМА. У роботі форуму взяли участь понад 100 делегатів. Серед них – представники Міністерства освіти і науки України, Міністерства інфраструктури України, а також керівники та представники морської індустрії, судноплавних і круїнгових компаній, морських навчальних закладів та морських тренувальних центрів. Генеральним партнером форуму виступила компанія MSC Shipmanagement, генеральний партнер конференції компанія Wartsila представила виставковий стенд для демонстрації останніх розробок судових тренажерів, генеральним партнером прийому Форуму виступила Професійна спілка робітників морського транспорту України.

Захід проходив у змішаному форматі: як з фізичної присутністю делегатів, так і онлайн. Більшість з делегатів були присутні у залі конференції. На жаль, у зв'язку з військовим станом в Україні іноземні делегати взяли участь в роботі конференції тільки онлайн.

На запрошення ПРМТУ участь у заході взяла Голова ITF Seafarers' Trust Ketі Хіггінботом. Привітавши учасників конференції, вона розповіла про проекти для українських курсантів та моряків у співпраці з Профспілкою.

Форум складався з двох сесій, перша з яких була присвячена обговоренню сучасних трендів та людського фактору у судноплаванні, на другій були підняті теми новітніх технологій та розвитку національної системи морської освіти і практичної підготовки. Під час кожної з сесій були проведені панельні дискусії за відповідною тематикою.

ПРМТУ ТА IMAREST ПІДПИСАЛИ МЕМОРАНДУМ ПРО ВЗАЄМОДІЮ

Профспілка робітників морського транспорту України (ПРМТУ) та Інститут морської техніки, науки та технологій Великобританії (IMarEST) зробили важливий крок на шляху до зміцнення дружніх зв'язків, підписавши Меморандум про взаємодію між IMarEST та ПРМТУ у межах своїх компетенцій як безпосередньо, так і за посередництва Одеського відділення IMarEST.

Обидві сторони мають спільні інтереси та зацікавленість в сприянні розвитку науки, забезпеченні можливостей для обміну ідеями та практиками, підтримки статусу, стандартів та експертності морських фахівців по всьому світу.

«Цей Меморандум дозволить нам підвищити якість освіти, розширити навички наших курсантів та викладачів. Думаю, що вже

найближчим часом наша співпраця принесе нам добрі плоди! Бажаю всім нам нових цікавих проектів, досягнень та перемог!» – від імені виконавчого директора IMarEST Кріса Голдсуортлі зазначив Сергій Кар'янський, Голова Одеського Відділення IMarEST.

«Меморандум є важливим кроком на шляху до зміцнення наших зусиль у підтримці та розвитку морської галузі. Він відкриває нові можливості для наших моряків, сприяє обміну знаннями та досвідом на міжнародному рівні, а також допомагає нам підтримувати високі стандарти професійної підготовки. Співпраця з IMarEST дозволить нам не лише підвищити якість освіти, але й розширити горизонти для наших фахівців, забезпечуючи їм доступ до передових технологій та методик», – зазначив Олег Григорюк, Голова ПРМТУ.

ДОБРОГО ШЛЯХУ, ВИПУСКНИКИ!

У Морському юніон центрі дипломи бакалавра отримали випускники Навчально-наукового інституту морського права та менеджменту НУ «Одеська морська академія». Урочистий захід відбувся за підтримки Профспілки робітників морського транспорту України та Амбасадора доброї волі ІМО Олега Григорюка.

ПРМТУ, зі свого боку, постійно підтримує членів Профспілки у професійному та особистісному розвитку. Семінари по лідерству, емоційному інтелекту, Soft та Hard

Skills, зустрічі-обмін думками та враженнями між курсантами щодо першого досвіду на роботі, семінари від практикуючих спеціалістів, квізи, кіноперегляди, форуми, міжнародні проекти та кампанії – все це та багато іншого реалізовується Молодіжною радою ПРМТУ для активної профспілкової молоді.

Шановні випускники! Вітаємо вас з цим важливим досягненням! Бажаємо вам подальших успіхів у професійній діяльності, натхнення та невичерпної енергії для нових звершень!

ВETERАНСЬКИЙ ТУРНІР З ВОЛЕЙБОЛУ В ІЗМАЇЛІ

В Ізмаїлі прощов ветеранський турнір з волейболу, присвячений Дню працівників морського та річкового флоту. Ініціатором та організатором заходу виступила ППО Ізмаїльського порту ПРМТУ. Головний суддя змагань — Анатолій Желев.

Учасниками турніру стали відомі в регіоні волейбольні команди «Портовик», «Бессарабія» та «Другарі», які продемонстрували яскраву динамічну гру та подарували вболівальникам справжні спортивні емоції та радість від вдач «своїх» гравців.

За результатами зустрічей перше місце посіла команда «Портовик», друге — команда «Другарі», «Бессарабія» — на третьому. Судді також визначили кращих гравців команд — це Igor Кузьменко («Портовик»), Степан Петков («Бессарабія») та Володимир Петров («Другарі»).

Під час нагородження учасників змагань привітала голова ППО ПРМТУ Ізмаїльського порту Олег Паскалов, начальник ІФ ДП «АМПУ» Олександр Істомін та голова Федерації волейболу міста Володимир Ратнюк, який в своєму виступі подякував Силам оборони України, чий мужність та героїзм при захисті України від російської навали надають нам можливість проводити подібні зустрічі.

Учасники заходу вшанували Хвилиною мовчання пам'ять загиблих під час російської агресії проти українського народу.

«Кожен такий захід — доказ нашої незламності, — підкреслив голова ППО Олег Паскалов. — До речі, ППО ПРМТУ Ізмаїльського порту було прийнято рішення надати фінансову допомогу усім працівникам ДП «ІЗМ МТП» та ІФ ДП «АМПУ», які є членами Профспілки та стали до лав ЗСУ.

З питань безпеки ми не можемо розголошувати ані кількість наших колег-захисників, ані обсяги допомоги, лише скажу, що це — не перша і не остання фінансова допомога від профспілки. Ми пишаємось нашими захисниками і працюємо на Перемогу!»

З ПОВАГОЮ ТА ТУРБОТОЮ ДО ВETERАНІВ ІЗМАЇЛЬСЬКОГО ПОРТУ

Напередодні Дня працівників морського та річкового флоту ППО ПРМТУ Ізмаїльського порту порадувало колишніх працівників порту, членів Ради ветеранів Ізмаїльського порту і влаштувало для них виїзд на природу.

«Наші портовики-пенсіонери так радіють зустрічі один з одним, в них так багато спільних тем та спогадів, — ділиться Ніна Ромалійська, голова Ради ветеранів Ізмаїльського порту. — І ми дуже вдячні ППО ПРМТУ Ізмаїльського порту та адміністрації ДП «ІЗМ МТП» за можливість частіше радувати наших ветеранів такими зустрічами».

В червні відбувся перший в цьому році виїзд ветеранів на природу — на затишну базу відпочинку «Дунай». До неї приєднались більше сорока колишніх портовиків та їхніх родичів.

«Традиційно на такі зустрічі ми запрошуємо не тільки ветеранів, а й членів їхніх родин. Зазвичай, це — діти та онуки. Ви б знали, як тішиться серце дідуся та бабусь, коли вони бачать, як насолоджуються відпочинком діти», — розповідає Ніна Павлівна.

А насолоджувались не лише діти! Сивоволосі ветерани бавились в воді наче молоді — влаштували справжні водні битви та перегони. А ще ловили рибу, співали пісень та багато-багато розмовляли — про минуле, про порт, про молодість, про теперішнє та майбутнє.

«Ми в Профспілці твердо впевнені, що ставлення до ветеранів чи не найкраще характеризує наш людські якості, — підкреслює Олег Паскалов. — І ми завжди з безмежною шаную турбуємось про попередні покоління портовиків, бо саме їхніми руками побудований Ізмаїльський порт таким, як ми його отримали. Знаємо, як сильно наші ветерани радіють спільним виїздам на природу, і будемо старатися частіше їх організувати. До того ж, ми прийняли рішення надати Раді ветеранів фінансову допомогу, яку спрямують для оздоровлення наших пенсіонерів».

Нагадаємо, що на обліку в Раді ветеранів Ізмаїльського порту — близько тисячі колишніх працівників ДП «ІЗМ МТП» та ІФ ДП «АМПУ». Турбота про них — один з пріоритетів ППО ПРМТУ Ізмаїльського порту.

«Сьогодні наші ветерани потребують уваги і підтримки, — зазначає Ніна Ромалійська. — І завдяки профспілці ми маємо змогу допомогти їм продуктивними наборами, фінансово та просто добрим словом та спілкуванням під час зустрічей та виїздів на відпочинок. Кожного разу вони дякують — зі сльозами на очах, адже в кожному подарунку від профспілки вони бачать не тільки продукти, вони бачать вдячність теперішніх портовиків, а це значить, що їхня робота в порту була не дарма, що їхній внесок в розбудову порту оцінений по справедливості».

ЧИ ПОВЕРНУТЬСЯ КРАНІВНИЦІ В ІЗМАЇЛЬСЬКИЙ ПОРТ?

До шести жіночих бригад одночасно працювали на причалах Ізмаїльського порту у 70-80 роках минулого століття. Одна бригада — це 15 жінок, з них — дві водійки навантажувачів та дві кранівниці.

Шестеро представників тих часів зібралися в Раді ветеранів Ізмаїльського порту: бригадир Василь Янкович та його підлеглі — Євгенія Беженар, Світлана Золота, Лідія Савосіна, Парасковія Степаненко та Лариса Степаненко.

«Головна і, певно, єдина відмінність від чоловічих бригад була у визначенні максимального навантаження — жіночим бригадам дозволялось обробляти вантажі вагою до 15 кг, — пригадає колишній бригадир такої бригади Василь Янкович. — Жінки «робили» консерви, паркет, табак, фрукти-овочі. Але ніхто не підіймав по одному ящику — зазвичай по 2-3, найсильніші могли й 5-6 за раз взяти!»

Василь Йосипович прийшов працювати в порт напочатку 70-тих після закінчення технікуму: «Тодішній начальник району Ба-

лановський запропонував мені очолити «жіночу бригаду», і я спочатку вагався. А потім не пожалкував — жінки дуже дружні та веселі, і норму виконують, і пісень заспівують. Чоловіки не хотіли йти у ці бригади, бо «працюють як навіжені», а до себе в чоловічі бригади приймали охоче — бо ж добрі робітниця були».

Михайло Добров, який був головним диспетчером Ізмаїльського порту у 1983-1986, 1995-2002 та 2011-2020 роках, першим начальником виробничо-перевантажувального комплексу №3 (1986-1995 роки), начальником флоту портового у 2002-2011 роках, вперше в порт прийшов 1976 року на стажування. І потрапив в жіночу бригаду.

«Бригада була тоді скоріш змішаного типу: чоловіки працювали на механізмах, жінки — частіше вантажницями. Були і кранівниці. Переважно це були жінки з сел неподалік Ізмаїлу. Працювали добре, шкода, що на початку 80-х з «центру» прийшла вказівка перевести жінок на більш легкі роботи, — вони і самі цього здебільшого не хотіли, — каже Михайло Добров.

Таких жіночих портових бригад, мабуть, не було більше ніде, окрім Ізмаїльського порту. Про реальні причини їх появи ми зараз можемо лише здогадуватись. Серед припущень — особливості номенклатури вантажів та небажання «чоловічих» бригад перевантажувати «легкі» генеральні штучні вантажі. Мабуть, відчувалась і нестача кадрів: навряд чи у 70-ті вже вдалося надолужити втрати в чоловічих кадрах через Другу світову війну. І бажання жінок працювати і заробляти — бо іноді за результатами переробки вантажів зарплати в них були більше за начальницькі.

Та 1983 року, коли припинився вантажопотік консервів з Болгарії та запрацював порт Рені, було прийнято рішення жіночі бригади розформувати, а жінок перевести на інші, «не важкі» роботи — на склад чи в такалажку.

Але з цим погодились не всі.

Четверо кранівниць Ізмаїльського порту — Феодосія Сивова, Валентина Рижик, Валентина Бабушкіна та Лариса Степаненко дійшли до Міністерства у Москві та відстояли своє право працювати на кранах в порту.

«Ми тоді написали колективного листа, в якому сказали: «Терешкова змогла полетіти у космос, а нам на кран не можна?» — з загадковою посмішкою пригадає Лариса Степаненко, яка ще 15 років після розформування жіночих бригад працювала на крані та була нагороджена Орденом Трудової слави III ступеню.

До речі, Лариса Григорівна — це, скоріш, включення із загальною правилами: вона прийшла в порт вже готовим фахівцем, бо мала досвід роботи на будівельних кранах.

А зазвичай жінки проходили навчання у навчально-курсовому комбінаті Ізмаїльського порту - на вантажниць, кранівниць, водійок навантажувачів. І, бувало, вже в процесі з'ясували, що це — робота не для всіх.

«Я стажувалась на крані та злякалась висоти, — пригадає колишня вантажниця (офіційно — позапортова працівниця) Ізмаїльського порту Лідія Савосіна. — Якось

виперпіла зранку до обіду, а потім злізла і сказала: все, більше не підю. Мені було спокійніше внизу на навантажувачі! Кожному — своє».

Чи повернуться жінки на крани зараз, коли через активну мобілізацію все частіше лунають розмови про дефіцит чоловіків? Час покаже, та вже зараз жінки вчать водити вантажівки, комбайни і навчаються на традиційно чоловічі портові спеціальності. Як, наприклад, ізмаїльчанка Анастасія — студентка Дунайського інституту НУ «Одеська морська академія», яка навчається на спеціальності «Транспортні технології на водному транспорті» і зараз, після закінчення першого курсу, проходить тальманську практику в ДП «ІЗМ МТП». Впродовж місяця вона вивчатиме складську справу, особливості оформлення документації та роботи з відповідним програмним забезпеченням.

«Після школи я хотіла навчатись на психолога, але за порадою батьків поступила

до ДІ НУ «ОМА», — розповідає Анастасія. — Майже половина моїх однокурсників — дітчата. За нашою спеціальністю після отримання диплому ми можемо працювати в портах, на митниці чи в суміжних галузях».

Але після знайомства з Ізмаїльським портом Анастасія має зовсім інші плани на майбутнє, аніж після школи: «Спочатку я боялася порту — він такий великий та незрозумілий. Та зараз вже серйозно роздумую над тим, щоб після отримання диплому працювати саме тут. Наприклад, стивідором».

Портова справа вимагає від людей сили духу та рішучості, специфічних знань та відданості професії. Хтозна, може сурова краса причалів Ізмаїльського порту вже за кілька років приведе до підприємства нового спеціаліста Анастасію. І як багато хто з портовиків, вона посміхатиметься кожного разу, як буде пригадувати, що колись мріяла про іншу спеціальність, та побачила порт і не змогла не повернутися сюди знову і пов'язала з портом своє життя.

ПРАЦЯ ТА ЖИТТЯ МОРЯКІВ В ЕПОХУ ВІТРИЛ

Розмірковуючи про День моряка у 2024 році і його тематику, присвячену безпеці, ми врешті-решт згадуємо, що стандарти безпеки в морській роботі значно еволюціонували за довгі роки. Щоб краще усвідомити ці досягнення, ми запрошуємо вас ознайомитися з цією статтею, яка розповідає про життя і роботу моряків в епоху вітрил

Епоха вітрил, що тривала з 16-го до середини 19-го століття, була періодом, який відзначився домінуванням вітрильних суден у світовій торгівлі. У цю епоху моряки відігравали ключову роль, підкорюючи океани, з'єднуючи континенти, перевозячи товари та сприяючи культурологічному прогресу. Їхнє життя було сповнене пригод, труднощів і братерства; їхня наполеглива праця залишила незгладимий слід у розвитку морських практик і міжнародної торгівлі.

Тогочасним морякам доводилося багато пережити. Ізольовані від життя на березі місяцями, іноді навіть роками, вони жили в тісноті, страждали від неконтрольованих хвороб і недостатнього харчування, працювали за мізерну платню, перебували під постійною загрозою моря і непередбачуваної погоди.

ПІДБІР ПЕРСОНАЛУ

На відміну від сучасних кріюнгових агентств, рекрутинг чотириста років тому відбувався як на добровільних засадах, так і з використанням примусових методів. Оскільки заповнити судно всіма добровольцями було великою проблемою, закон часто дозволяв бандам примусово вербувати чоловіків на службу. Такі примусові практики сьогодні були б визнані однією з форм рабства. Однак тоді це був звичний і особливо поширений підхід, особливо у 18 столітті.

в екстрених випадках - навіть бути доставленими до лікарні медичним джетом. Моряки минулого не мали таких перспектив отримання медичного втручання, а отже, і шансів повернутися додому у доброму здоров'ї.

Як ми вже згадували, моряки часто стикалися з холодними і вологими умовами, але їхній стан також ускладнювався через погане харчування та шурів і комах, які розповсюджували хвороби. Такі специфічні недуги, як цинга, спричинена нестачею вітаміну С (через брак свіжих продуктів), у більшості випадків були смертельними для захворілих моряків.

Інші хвороби, такі як дизентерія і тиф, також дошкуляли екіпажам, не кажучи вже про травми від нещасних випадків на суднах і ризик бути пораненими або вбитими під час боїв.

Медична допомога була примітивною, в кращому випадку - обмежувалася судновим хірургом, який, можливо, не мав достатньої професійної підготовки і покладався на базові, часто болючі оперативні прийоми та елементарні методи лікування. Суднові хірурги оперували в тісних і брудних умовах без анестезії, що робило інфекцію і гангрену звичайним явищем.

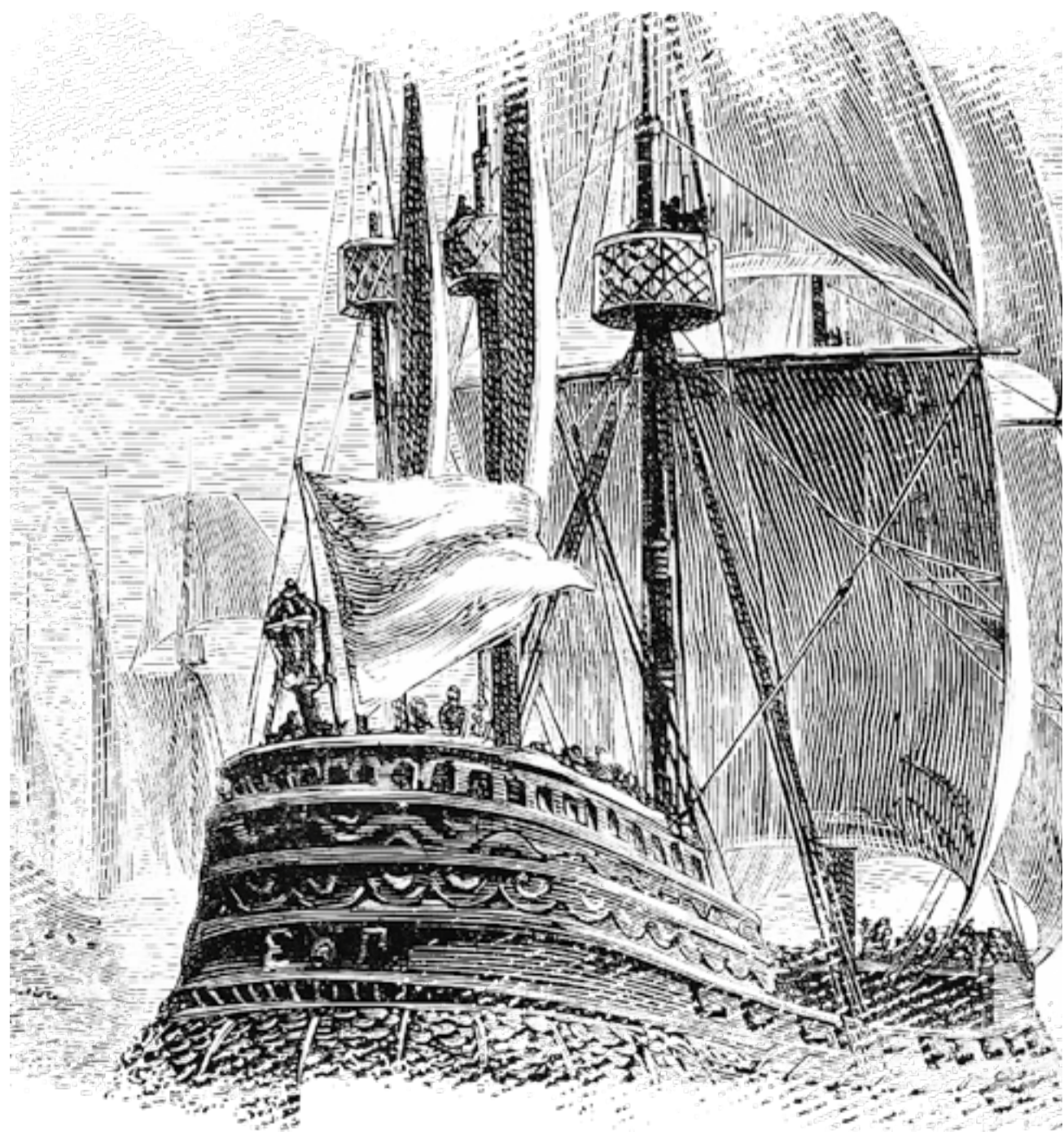
РОБОЧИЙ ПРОЦЕС І ПОСАДИ

Як і сьогодні, моряки працювали позмінно (вахтами), і кожен мав певне завдання на борту, ймовірно, залежно від своїх навичок. Кожен день був суворо регламентований, аби забезпечити цілодобову роботу судна. Обов'язки варіювалися від управління вітрилами і керування судном до завдань з технічного обслуговування, таких як ремонт судна. Капітан відповідав за загальне командування і прийняття рішень, а його помічники наглядали за щоденними процесами і дисципліною екіпажу. Більш конкретні типові професії на борту включали кухаря, пастора, хірурга, боцмана (відповідального за вітрила) і тесляра. Інші члени екіпажу, звісно, виконували всі обов'язки, включаючи несення вахти та прибирання палуб.

НЕБЕЗПЕКИ ТА МЕДИЧНА ДОПОМОГА

Моряки постійно перебували в екстремальних погодних умовах - від сильної спеки в тропіках до суворох крижаних вод полярних регіонів. Непередбачувані шторми становили значну загрозу, часто призводячи до кораблекрушень і загибелі людей. Крім того, постійна фізична праця, яка вимагалася навіть для найпростіших вітрильних операцій, виснажувала тіло і розум екіпажу, перетворюючи життя в морі на справжнє випробування, яке не кожен міг витримати.

В епоху вітрил медична допомога залишалася бажаною, але відсутньою. На противагу, сучасні моряки мають чимало можливостей для вирішення проблем зі здоров'ям: вони можуть звернутися до лікарів у будь-якому порту, скористатися телемедициною, отримати доступ до інформації в Інтернеті, а

СУВОРА ДИСЦИПЛІНА

Як ви можете переконатися, життя моряка було важким, вимагало від нього стійкості та витривалості, щоб вижити. Щоб підтримувати порядок і бойовий дух, офіцери запроваджували сувору дисципліну. Жорстокі покарання були поширеним явищем: моряків могли вимазати дьогтем і пір'ям, прив'язати до мотузки, перекинути за борт і змусити пірнути, або ж затягти за кіль - протягнути під кораблем. Батіг був найпоширенішим покаранням, його застосовували на очах у всього екіпажу, використовуючи кінець мотузки або сумнозвісну «кішку з дев'ятьма хвостами». Моряків, визнаних винними у бунті або вбивстві, чекала найвища міра покарання - повішення на гаку.

Всі ці суворі заходи мали на меті забезпечити послух і запобігти непокорі. Ми бачимо різкий контраст між історичними та сучасними покараннями для моряків. Сьогодні дисциплінарні стягнення можуть включати дострокове припинення трудових відносин, позбавлення бонусів тощо. Навіть у разі визнання вини сучасні моряки все одно зберігають численні права, що свідчить про значний прогрес у сфері зайнятості на морі.

НАВІГАЦІЯ І ТЕХНОЛОГІЇ

Як і сьогодні, навігація безкраїми просторами океану в епоху вітрильників вимагала небезпечних навичок і знань. Серед інструментів, що використовувалися, були компас, секстант та красивий і складний інструмент — астролобля.

Робота таких предметів базувалася на орієнтації по небу, використовуючи зорі та сонце для прокладання курсу. Журнали та карти були безцінними для відстеження руху та прокладання маршрутів. Самі судна мали вантажопідйомність від 600 до 1500 тонн, але їхня швидкість залишалася на рівні 4-5 вузлів, що в середньому становило 120 миль на день.

ПОПРИ ТЕХНОЛОГІЧНИЙ ПРОГРЕС, СУЧАСНІ МОРЯКИ ВСЕ ЩЕ СТИКАЮТЬСЯ З ТАКИМИ ВИКЛИКАМИ, ЯК ТРИВАЛЕ ПЕРЕБУВАННЯ ДАЛЕКО ВІД ДОМУ, НЕБЕЗПЕКИ, ПРИТАМАННІ МОРЮ ТА БАГАТО ЧОГО ІНШОГО, В ТОМУ ЧИСЛІ Й РАНИШЕ НЕВІДОМОГО. ОДНАК ДУХ СТІЙКОСТІ ТА ВІНАХІДЛИВОСТІ, ПРИТАМАННИЙ ПЕРШИМ МАНДРІВНИКАМ, ЯКІ ОПАНОВУВАЛИ НЕВІДОМІ ВОДИ, ПРОДОВЖУЄ І СЬОГОДНІ НАДИХАТИ МОРЯКІВ НА НОВІ ПРОФЕСІЙНІ ЗВЕРШЕННЯ.

КУЛЬТУРНІ АСПЕКТИ ТА СПІЛЬНОТИ

З часом багато морських традицій закріпилися в морському праві, тоді як інші перетворилися на забобони, над якими або сміються, або сліпо дотримуються.

Наприклад, сучасні моряки можуть починали свої подорожі в будь-який день, на відміну від своїх попередників, які традиційно уникали починати свої подорожі в п'ятницю або понеділок, віддаючи перевагу приказці: «У неділю вирушай, невдачі не зазнай».

Не менш відомим повір'ям було переконання, що жінки на борту судна приносять нещастя. Моряки вважали, що жінки відволікають їх від виконання своїх обов'язків, гніваючи море і накликаючи його бурю на судно. Парадоксальна і дуже зручна позиція полягала в тому, що оголена жінка на борту, як вважалося, приносить удачу і має силу «заспокоївати море». Це знайшло своє відображення у фігурках, на яких часто були зображені жіночі постаті топлес. Сьогодні акцент змістився на просування гендерної рівності та створення безпечного, інклюзивного робочого середовища для всіх моряків. Зараз жінки відіграють невід'ємну роль у всіх аспектах судноплавства, від навігації та інженерної справи до керівних посад у морських організаціях.

Церемонія перетину Лінії - це унікальна морська традиція, що існує і в наші дні, яку відзначають, коли судно перетинає значущі географічні координати, такі як екватор або Полярне коло. Ця подія має на меті зробити життя на борту цікавішим, залучаючи всіх до традиційних святкувань і церемоній. Новачки, які вперше перетинають Лінію, проходять різні ритуали посвяти, що завершуються отриманням сертифікату, який засвідчує їхній новий статус досвідчених моряків. Такі події зміцнюють дружні та професійні зв'язки між членами екіпажу та символізують пригодницький дух життя в морі.

У вільний від служби час моряки, крім того знані своїми звичками до пияцтва, часто займалися такими видами діяльності, як гра в кості та карти, сторітелінг, гра на музичних інструментах, різьблення по де-

реву, малювання та в'язання вузлів. Вони також співали морських шантів - ритмічні пісні, які допомагали синхронізувати повторювані дії, такі як перетягування мотузок.

Життя на судні сприяло формуванню унікальної спільноти з власними соціальними нормами. Попри сувору ієрархію, серед членів екіпажу панувало почуття товариства, адже вони покладалися одне на одного у боротьбі за виживання. Пісні, історії та спільні труднощі створювали зв'язки, які часто долали соціальні та національні розбіжності.

ВПЛИВ НА СВІТОВУ ТОРГІВЛЮ ТА ВІДКРИТТЯ

Саме моряки були і залишаються основою світової торгівлі, уможливаючи обмін товарами, ідеями та культурами між віддаленими землями. Обираючи цей шлях, мореплавці відкривали нові економічні шляхи, сприяли поширенню релігій і відіграли важливу роль в епоху великих географічних відкриттів, що призвело до відкриття нових земель і нанесення їх на карту світу.

Сьогодні моряки є ключовими транспортними працівниками, які забезпечують безперебійну роботу ланцюжків постачання, доставляючи товари по всьому світу з надзвичайною ефективністю і швидкістю. Сучасні моряки користуються передовими навігаційними системами, підвищеними стандартами безпеки та кращими умовами життя, і все це завдяки важко здобутим знанням та винаходам їхніх попередників. Спадщина тих відважних людей епохи вітрил відіграла вирішальну роль у формуванні та передачі навігаційних технологій і наукових відкриттів, зробивши життя їхніх послідовників простішим і безпечнішим.

Попри технологічний прогрес, сучасні моряки все ще стикаються з такими викликами, як тривале перебування далеко від дому, небезпеки, притаманні морю та багато чого іншого, в тому числі й раніше невідомого. Однак дух стійкості та винахідливості, притаманний першим мандрівникам, які опанували невідомі води, продовжує і сьогодні надихати моряків на нові професійні звершення.

ITF ЗАСУДЖУЄ ОБСТРІЛ УКРАЇНСЬКОЇ ДИТЯЧОЇ ЛІКАРНІ

Міжнародна федерація транспортників (ITF) категорично засуджує жакливі обстріли дитячої лікарні «Охматдит» у Києві, здійснені російськими військами.

Щонайменше 42 людини загинули, багато поранених і невідома кількість людей залишаються під завалами.

Педді Крамлін, Президент ITF, висловив глибоке обурення і співчуття у зв'язку з цим нападом: «Навмисний удар по дитячій лікарні — це варварський акт, який порушує основоположні принципи людяності, не кажучи вже про міжнародне право. Ми сумуємо за втраченими життями і підтримуємо сім'ї, які постраждали від цього звірства. Це безжалісне насильство повинно отримати однозначне міжнародне засудження».

Стівен Коттон, Генеральний секретар ITF, наголосив на нагальній потребі у підзвітності: «Міжнародне співтовариство повинно об'єд-

натися, щоб притягнути до відповідальності винних у цих військових злочинах. Наші почуття і солідарність — з нашими українськими членськими організаціями та народом України. Ми закликаємо всі залучені сторони надати пріоритет гуманітарній допомозі та безпечному пересуванню для тих, хто постраждав від конфлікту».

Генеральний секретар Міжнародної конфедерації профспілок (ITUC) Люк Тріангл також засудив ракетний удар: «У травні я відвідував лікарню «Охматдит». Я бачив ціну цієї війни для дитячих життів, а також неймовірну роботу і відданість медичного персоналу. Жахливо думати про те, що вони переживають після цього останнього обстрілу. Такі атаки на цивільну інфраструктуру та громадські установи ніколи не можуть бути виправдані — ні в Україні, ні деінде. Така жорстокість проти невинних дітей і цивільних не повинна залишатися безкарною. Міжнародна спільнота має притягнути росію до відповідальності за ці воєнні злочини».

УКРАЇНСЬКА МОРСЬКА ОСВІТА ПІД ОБСТРІЛАМИ ВОРОГА

У ніч на 2 липня 2024 року агресор здійснив цинічний удар по будівлі ВСП «Морський фаховий коледж ХДМА». Внаслідок обстрілу зруйновано знаменний будинок, історичну спадщину, альма-матер відчайдушних мореплавців, які прославили наш заклад, край і державу.

Вже 4 липня до Херсонської державної морської академії на місце жакливого злочину, що вчинив підступний ворог прибув Міністр освіти і науки України Оксен Лісовий.

Перебуваючи з робочим візитом у Херсоні

Оксен Васильович у супроводі голови Херсонської обласної державної адміністрації Олександра Прокудіна та керівництва академії оцінив наслідки воєнного злочину проти цивільних об'єктів і освітніх установ в Україні, та обговорив подальші кроки щодо відновлення та відбудови зруйнованого корпусу ХДМА.

«Безпека — це ключовий фактор, який дозволить повернути херсонських учнів за шкільні парти. На Херсонщині ні на добу не вщухає канонада російських обстрілів. Тож

продовжуємо працювати над облаштуванням в школах сучасних та надійних укриттів», — зазначив Олександр Прокудін.

Зумисне зруйнування найстарішого корпусу Херсонської державної морської академії є актом геноциду морської освіти, але ХДМА — це насамперед когорта професіоналів, прихильників та майстрів своєї справи. Херсонська державна морська академія — це потужна історія, яку не перекреслиш і не зруйнуєш. Тож, разом відновимо та відбудуємо.

«Безпека — це ключовий фактор, який дозволить повернути херсонських учнів за шкільні парти. На Херсонщині ні на добу не вщухає канонада російських обстрілів. Тож продовжуємо працювати над облаштуванням в школах сучасних та надійних укриттів», — зазначив Олександр Прокудін, голова Херсонської обласної державної адміністрації.

